

Postanowienie z dnia 29 listopada 2000 r., III CKN 1226/00

W sprawach dotyczących przybicia i przysądzenia własności nieruchomości nabytej w drodze licytacji oraz podziału sumy uzyskanej z egzekucji kasacja jest dopuszczalna tylko od merytorycznych postanowień sądu drugiej instancji.

Przewodniczący: Sędzia SN Krzysztof Kołakowski

Sędziowie SN: Iwona Koper (sprawozdawca), Mirosława Wysocka

Sąd Najwyższy po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 29 listopada 2000 r. sprawy z wniosku wierzycieli E. u. H. BANK B. AG z siedzibą w A., S. I., spółki z o.o. w W., Banku C., S.A. w W., Bogdana K., Jana P., Andrzeja G., Wojciecha G. przeciwko dłużnikowi Antoniemu O.U. o egzekucję z nieruchomości, na skutek kasacji dłużnika od postanowienia Sądu Okręgowego w Nowym Sączu z dnia 13 stycznia 2000 r.,
postanowił odrzucić kasację.

Uzasadnienie

W toczącej się przeciwko dłużnikowi Adamowi O.U. sprawie o egzekucję z nieruchomości Sąd Rejonowy w Zakopanem odrzucił zażalenie dłużnika na postanowienie tego Sądu o przybiciu, wniesione po upływie przepisanej terminu.

Zaskarżonym obecnie postanowieniem Sąd Okręgowy w Nowym Sączu oddalił zażalenie dłużnika na powyższe postanowienie zarzucające naruszenie przez Sąd Rejonowy przepisów art. 996 i 394 § 2 k.p.c. przez przyjęcie, że zażalenie zostało wniesione po terminie liczonym od daty ogłoszenia zaskarżonego nim postanowienia, mimo że dłużnik z usprawiedliwionych przyczyn nie był na posiedzeniu sądu, a odpis postanowienia nie został mu doręczony. W uzasadnieniu wskazał, że skoro postanowienie o przybiciu wydane zostało na posiedzeniu jawnym, o terminie którego dłużnik został zawiadomiony, to termin do jego zaskarżenia zażaleniem biegnie od daty ogłoszenia, zgodnie z regułą wynikającą z

art. 357 § 1 k.p.c., zaś powołany przez skarżącego przepis nie znajduje tu zastosowania.

W kasacji dłużnik podniósł zarzut naruszenia art. 996 k.p.c. przez błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie z przyczyn określonych uprzednio w zażaleniu, a ponadto zarzucił nieustosunkowanie się przez Sąd Okręgowy do kwestii przywrócenia terminu do wniesienia odrzuconego zażalenia, chociaż „nosiło ono znamiona wniosku o przywrócenie terminu”. Na tej podstawie domagał się uchylenia zaskarżonego postanowienia oraz poprzedzającego go postanowienia Sądu Rejonowego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Kodeks postępowania cywilnego nie dopuszcza możliwości łączenia zażalenia na postanowienie odrzucające środek odwoławczy z wnioskiem o przywrócenie terminu do jego wniesienia ani tym bardziej możliwości traktowania zażalenia, na wypadek jego nieuwzględnienia, jako wniosku w trybie art. 168 k.p.c. (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 11 sierpnia 1999 r., I CKN 386/99, nie publ.). Różne są bowiem cele obu tych instytucji prawnych, a ich przesłanki wzajemnie się wykluczają. Stanowiący podstawę zażalenia na postanowienie o odrzuceniu środka odwoławczego zarzut strony, że sąd błędnie uznał, iż nie dokonała ona czynności wniesienia środka w terminie opiera się na twierdzeniu, że termin ten został zachowany. Przywrócenie terminu ma natomiast na celu usunięcie ujemnych następstw procesowych wynikłych na skutek niekwestionowanego przez stronę uchybienia terminu procesowego do dokonania czynności zaskarżenia orzeczenia, w sytuacji, gdy nie ponosi ona winy w uchybieniu.

W związku z kasacją powstaje jednak przede wszystkim zagadnienie jej dopuszczalności.

O dopuszczalności kasacji w postępowaniu egzekucyjnym rozstrzyga w sposób samodzielny i wyczerpujący art. 775¹ k.p.c. Możliwość zaskarżenia kasacją orzeczeń w tym postępowaniu została ograniczona pod względem przedmiotowym w ten sposób, że przysługuje ona tylko na wydane po rozpoznaniu zażalenia postanowienia sądu drugiej instancji w przedmiocie przybicia i przysądzenia własności nieruchomości nabytej w drodze licytacji oraz w przedmiocie planu podziału między wierzycieli sumy uzyskanej z egzekucji.

W ukształtowanym przez orzecznictwo Sądu Najwyższego kierunku wykładni art. 775¹ k.p.c. pojęcie „przedmiotu postanowienia” utożsamia się z „przedmiotem

sprawy” (np. postanowienia z dnia 11 grudnia 1997 r., I CKN 386/97, nie publ., z dnia 19 marca 1998 r., III CZ 21/98, nie publ., z dnia 19 stycznia 1999 r., II CZ 154/98, nie publ., z dnia 10 października 2000 r., IV C 67/00, nie publ., z dnia 16 kwietnia 1998 r., I CKN 772/97, nie publ., z dnia 19 kwietnia 1999 r., III CZ 23/99, nie publ.). W konsekwencji przyjmuje się, że przedmiotowy charakter wyłączenia kasacji rozciąga się na wszelkie postacie i formy postępowania w sprawach, których przedmiotem nie są kwestie wymienione w art. 775¹ § 2 k.p.c.

Według reguły wnioskowania *argumentum a contrario* wykładnia oparta na rozumieniu pojęcia „przedmiotu postanowienia” jako „przedmiotu sprawy” prowadziaby do wniosku, że w sprawach dotyczących przybicia i przysądzenia własności nieruchomości nabytej w drodze licytacji oraz podziału sumy uzyskanej z egzekucji kasacja jest dopuszczalna nie tylko od merytorycznych postanowień sądu drugiej instancji, lecz wszystkich orzeczeń o charakterze formalnym.

Taki rezultat wykładni pozostaje jednak w sprzeczności z wyrażającą się brzmieniem art. 775¹ § 1 i 2 k.p.c. intencją ustawodawcy ograniczenia dopuszczalności kasacji do zapadłych po rozpoznaniu zażalenia postanowień sądu drugiej instancji, mających za przedmiot (a więc odnoszących się do meritum) kwestie, które przepis ten wymienia.

Są to postanowienia oddalające zażalenie na postanowienia co do przybicia – o przybiciu i odmowie przybicia – (art. 997 k.p.c.), o przysądzeniu własności (art. 998 § 2 k.p.c.) oraz o zatwierdzeniu lub zmianie planu podziału między wierzycieli sumy uzyskanej z egzekucji (art. 1028 § 2 i 3 k.p.c.). Poza tak określonym zakresem zaskarżenia kasacyjnego pozostaje postanowienie Sądu Okręgowego, oddalające zażalenie na postanowienie Sądu pierwszej instancji o odrzuceniu zażalenia na postanowienie o przybiciu.

Niedopuszczalna kasacja dłużnika została odrzucona na podstawie art. 393⁸ w związku z art. 393⁵ k.p.c.